

جمهوری اسلامی امروز طرف یک مبارزه وسیع و عظیمی در سطح جهانی است؛ یک مبارزه جدی که یک طرف آن، نظام جمهوری اسلامی است، یک طرف جبهه کفر و ظلم و استکبار است؛ جمهوری اسلامی امروز درگیر یک چنین مبارزه عظیم و وسیعی است؛ در این هیچ تردیدی نباید داشت. (۱۳۹۹/۰۲/۲۸)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

بازار نابسامان ارز

بازار ارز و طلا در روزهای اخیر در سربلایی تندی قرار گرفته است و دائماً رکورد‌های جدیدی را به ثبت می‌رساند. تبعات ناشی از نابسامانی بازار ارز به سرعت در همه بازارهای داخلی قابل مشاهده است. مردم که تحت تأثیر کرونا و سایر مشکلات اقتصادی هستند، نگرانی عمیقی از تکرار روزهای پرتلاطم ارزی دارند.

نکات تحلیلی: ۱- یکی از مهم‌ترین دلایل افزایش قیمت ارز در این مقطع، شکل‌گیری انتظارات تورمی و تشدید آن در ماه‌های اخیر است. وقتی پیش‌بینی کارشناسان اقتصادی در سطوح بین‌المللی و داخلی حاکی از وجود تورم نسبتاً بالا در سال جاری است و باوجود اعلام برنامه مسئولین برای کنترل تورم اتفاق خاصی در ۳ ماه گذشته نیفتاده است، این تصویر در اذهان تثبیت می‌شود که برخی پیش‌بینی‌های صورت گرفته در مورد تورم در سال جاری درست است. تشدید و تثبیت این انتظارات باعث می‌شود که جامعه نه تنها در مقابل افزایش قیمت ارز مقاومت نکند بلکه در مواردی این موضوع را تشدید نیز بکند. ۲- فشار اقتصادی بر پایه ایجاد نوسانات ارزی و کاهش ارزش پول ملی در مقطع فعلی منحصر به ایران نیست و کشورهای لبنان و سوریه نیز با شدت بیشتری با این موضوع درگیرند. این هم‌زمانی می‌تواند تقویت‌کننده سناریویی باشد که کشورهای محور استکبار به‌ویژه آمریکا و عربستان را عامل نوسانات ارزی معرفی می‌کند. ترامپ می‌خواهد به هر قیمتی شده در چند ماه آینده مذاکره با ایران را در هر سطحی که بشود، شروع کند تا از آن به‌عنوان برگ برنده انتخابات استفاده کند ولذا ایجاد جنگ روانی در داخل ایران با افزایش نرخ ارز صورت می‌گیرد تا تعدادی از افراد سودجو، بدون هیچ هزینه‌ای این کار را در داخل ایران انجام دهند. ۳- عدم نظارت بر بازگشت ارز حاصل از صادرات را می‌توان دلیل دیگری برای کمبود ارز در کشور دانست که نوسانات ارزی را به دنبال دارد. درحالی‌که گزارش‌های رسمی حاکی از منفی بودن تراز تجاری ایران در چند ماه اول سال جاری و پیشی گرفتن واردات بر صادرات است، گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که بخش عمده ارز حاصل از صادرات به چرخه قانونی کشور در قالب سامانه‌های نیما و سنا برنگشته است.

تحلیل راهبردی: با توجه به سرعت و عمق تأثیر نوسانات ارزی بر اقتصاد و معیشت مردم و تلاش دشمن برای تعمیق این مشکل و بهره‌برداری از آن، ضرورت دارد همه دستگاه‌های نظام اعم از دولت، مجلس و دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی با جدیت به موضوع کنترل قیمت ارز ورود کنند. (نویسنده: علی کارگر)

▼ گزارش روز

از اردشیر زاهدی یاد بگیرید!

در روزهای گذشته اردشیر زاهدی وزیر خارجه دوران ستم‌شاهی و آخرین سفیر ایران در آمریکا در اظهاراتی جالب‌توجه از برنامه‌های موشکی ایران و رشادت‌های فرزندان ایران و شهادت سردار سلیمانی سخنانی بر زبان جاری کرده است که موجب تعجب فعالان سیاسی شده است.

گزاره‌های خبری: مهم‌ترین موضع‌گیری‌های وی در محورهای زیر خلاصه می‌شود: ۱- عرصه دیپلماسی: اردشیر زاهدی داماد شاه مخلوع می‌نویسد: «هر بار که مواضع ضد ایرانی بحرین را می‌بینم، خود را لعنت می‌کنم! هم اعلیحضرت و مشاورانش و هم منی که به خاطر روابطم با شاه به استقلال بحرین کمک کردیم، خیانت‌کاریم. ای کاش ذره‌ای از وجود سلیمانی در ما بود تا امروز نبینیم کشوری که اندازه رباط‌کریم هم نمی‌شود، برای ما ... زیادی تناول می‌کند.» ۲- حمله به ضدانقلاب: «تصمیم درباره دولت ایران حق جوانان ایران است نه ما که گذاشتیم و رفتیم و پول‌ها را برداشتیم و آمدم اینجا. هر ایرانی که از خارجی پول بگیرد شرافت ندارد. ایرانی‌هایی که در خارج هستند و می‌گویند بمب بریزید سر ایران، ایرانی نیستند و پستان مادر را گاز می‌گیرند.» ۳- وی در پاسخ به این سؤال بی‌بی‌سی که: آیا تمجید از آقای سلیمانی حمایت از جمهوری اسلامی نیست؟ پاسخ می‌دهد: «این آدم برای مملکت خود خدمت کرده و من به او افتخار می‌کردم و می‌کنم و خواهم کرد. افتخار این است نه آن‌ها که خود را فروخته‌اند.»

گزاره تحلیلی: بیان این سخنان در سن ۹۲ سالگی از فرزند کودتای ۲۸ مرداد بسیار دیر موقع صورت گرفته و جای افسوس دارد. ایشان اگر همان موقع این سخنان را علیه شاه در تجزیه کشور بیان می‌کرد، چنین اتفاقاتی ناگواری برای نقشه و هویت ایران نمی‌افتاد. بصیرت داشتن مسئول در لحظات حساس تاریخی، موجب جلوگیری از اظهار پشیمانی بی‌فایده در آخر عمر می‌شود. باین‌حال، این پشیمانی دیر موقع نیز هشدار برای سران فتنه است که در سال‌های گذشته کشور را در معرض تحریم‌های آمریکا پس از فتنه ۸۸ قرار دادند و هنوز حاضر نشده‌اند خط فاصل خود را با تهدیدها و تحریم‌های آمریکا مشخص کنند. امید است که در این شرایط که انقلاب در اوج عزت است، خود را پیدا کنند و توبه سیاسی به‌جای آورند و از قافله انقلاب جا نمانند. امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام می‌فرمایند: ادرِ الْفُرْصَةَ قَبْلَ أَنْ تَكُونَ غُصَةً؛ فرصت را دریاب، پیش از آن‌که از دست دادنش موجب اندوه گردد. (نویسنده: فرهاد مهدوی)

▼ خبر ویژه

انتظار از مجلس این نبود!

برخلاف انتظاراتها اوضاع کمیسیون فرهنگی مجلس یازدهم بهتر از مجلس دهم نیست؛ درحالی‌که در پیام رهبر معظم انقلاب به مجلس یازدهم، «اقتصاد و فرهنگ» دو اولویت مهم کشور ذکر شده است؛ رها کردن حوزه فرهنگ در اوضاع «ولنگار» کنونی و گرایش صرف به حوزه‌های اقتصادی، قطعاً توفیق چندانی به همراه نخواهد داشت؛ چراکه بخشی از بحران‌های اقتصادی ریشه در امر فرهنگ دارد. اصلاح شیوه صحیح مصرف و به‌صورت کلی، «سبک زندگی مصرف‌گرایانه» سبب افزایش موفقیت در پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی خواهد شد. از طرف دیگر، زیرساخت‌های عریض و طویل فرهنگ کشور در رویارویی با «نهایم و نفوذ فرهنگی» در باتلاقی عمیق گیر کرده و عاجز از حرکت مانده‌اند؛ لذا اکنون زمان ورود و اقدام جهادی در این عرصه است. کمیسیون فرهنگی جایگاه «بازماندگان از کمیسیون‌های دیگر» نیست و نیاز به نمایندگان عالم و شجاع دارد تا بتوانند در برابر «تقی‌زاده‌ها و قرارگاه‌های دچار اختلال» قد غلم کنند و دست به جراحی گسترده بزنند. چراکه مرحله بعدی ولنگاری فرهنگی، چیزی نیست جز «فروپاشی فرهنگی»! نمایندگان محترم مجلس! نکند با نحوه چینش کمیسیون فرهنگی، عجز و ناامیدی از اصلاح فرهنگ را القا کنید!

فقط راه برای دزدها هموار می‌شود!

سعید لیلز، عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران می‌گوید: «یکی از آثار ژئوپلیتیک کرونا در ایران این است که هرگونه مصالحه با آمریکا را بلاموضوع کرده است؛ به این معنا که علاوه بر اینکه تاکنون از نظر سیاسی مصالحه با آمریکا غلط بود، اما این مسئله از این پس از نظر اقتصادی نیز بی‌معنی شده است؛ چراکه حتی اگر با آمریکا مصالحه نیز بکنیم، دیگر بازار نفتی وجود ندارد که بتوانیم در آن نفت خود را عرضه کنیم. اگر فرض کنیم به یک‌باره وسط توافق هسته‌ای بیفتیم و ۲۴ ساعته محدودیت‌ها برداشته شود نیز بازهم درآمد نفتی ایران به بیش از ۲۵ میلیارد دلار نمی‌رسد که این رقم به راحتی در حوزه‌های دیگر قابل جبران است. مذاکره مجدد با آمریکا نه تنها چیزی به ملت ایران نمی‌دهد بلکه راه دزدی را برای دزدان هموار می‌کند. علت اینکه زمزمه‌هایی برای مذاکره مجدد در حال شنیده شدن است این است که لوله‌ای که دزدان تابه‌حال از آن خورده‌اند، در حال خالی شدن است. وی می‌افزاید: «ایالات متحده باید به بگرام بازگردد و ما باید مطالبه خسارت کنیم. اگر موفق شویم از نظر دیپلماتیک عاقلانه رفتار کنیم، آمریکایی‌ها بیشتر از این ضربه‌ای که به ما زدند، قادر نخواهند بود بزنند. مشکلات اقتصاد ایران اساساً متعلق به خودش است و کرونا بار دیگر این واقعیت را نشان داد.»

پول نفت کش‌ها چه شد؟

علی آقامحمدی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان گفت: «درآمد حاصل از صادرات بنزین به کشور ونزوئلا به خزانه کشورمان واریز شده است و مشکلی وجود ندارد. رئیس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری در پاسخ به این سؤال که با وجود تحریم‌های بانکی و تبادل مالی در جهان چطور مبلغ فروش بنزین به ونزوئلا را دریافت کرده‌ایم؟ اظهار داشت: «برای دریافت پول بنزین‌های فروش رفته به ونزوئلا مشکلی نداریم و پول ۵ نفت‌کش ارسالی به خزانه کشور واریز شده است. این رقم تحت عنوان شرکت پخش فرآورده‌های نفتی و وزارت نفت در خزانه قرار می‌گیرد.» وی افزود: «تنها اروپایی‌ها و کره‌ای‌ها در پرداخت پول با ما مشکل دارند و مابقی مشکلی از این دست ندارند.» آقا محمدی با اشاره به اینکه توان تبادل فرآورده‌های نفتی در سطوح مختلف هم وجود دارد، بیان کرد: «اصول پیش روی ما درون‌گرایی صادرات فرآورده‌هاست، یعنی به سمتی برویم که صادرات خام به صفر برسد؛ چراکه ما هم‌اکنون مازاد فرآورده‌های نفتی داریم و خوشبختانه فرآورده فروش شده‌ایم.»

برنامه ۲۵ ساله همکاری‌های جامع ایران و چین

هیئت دولت در جلسه دیروز خود به ریاست رئیس‌جمهور، پیش‌نویس نهایی برنامه ۲۵ ساله همکاری‌های جامع ایران و چین را بررسی و تأیید کرد. رئیس‌جمهور در این جلسه با اشاره به روابط تاریخی دو کشور که در عرصه‌های مختلف فرهنگی، اقتصادی و سیاسی تجلی یافته است، شرایط جدید در مناسبات دو کشور را دارای اهمیت استراتژیک برشمرد و پیشبرد مشارکت راهبردی دو کشور در مناسبات دوجانبه منطقه‌ای و بین‌الملل بر اساس رویکرد برد-برد را هدف اساسی این برنامه بلندمدت دانست و افزود: «این همکاری، زمینه‌ای برای مشارکت ایران و چین در پروژه‌های اساسی و زیرساخت‌های توسعه‌ای از جمله طرح بزرگ «کمر بند - راه» است و فرصتی برای جلب سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف اقتصادی از جمله صنعت، گردشگری، فناوری اطلاعات و ارتباطات خواهد بود.» در پی بحث و بررسی پیرامون برنامه همکاری جامع ۲۵ ساله ایران و چین، وزارت امور خارجه مأموریت یافت که طی مذاکرات نهایی با طرف چینی، بر اساس منافع متقابل بلندمدت، این برنامه را به امضای طرفین برساند. لازم به ذکر است؛ بر اساس قانون اساسی تمامی معاهدات فی‌مابین با کشورهای خارجی باید به تأیید مجلس شورای اسلامی برسد؛ از این رو، مجلس جدید باید با جلوگیری از لطامات اقتصادی، امنیتی و فرهنگی معاهدات بین‌المللی همچون گذشته، نقش خود را در به سرانجام رسیدن این معاهدات، با منطبق حفظ منافع ملی، نشان دهد.

◀ ابزار سیاسی آمریکا برای حمله به حریف! / نشریه چینی گلوبال تایمز نوشت: «آمریکا مدت‌هاست که خود را به‌عنوان قدرت برتر می‌بیند و گویی فقط کسانی که مطابق معیارهای آمریکا هستند و به منافع این کشور خدمت می‌کنند، درست‌کارند. حتی آزادی بیانی که آمریکا نسبت به آن خودستایی می‌کند، محدودیت‌های خود را در این کشور دارد. آمریکا برای حمله به دشمنان راهبردی خود از جمله چین، روسیه و ایران از موضوع حقوق بشر استفاده می‌کند. آنچه آمریکا به آن افتخار می‌کند دقیقاً همان چیزی است که فاقد آن است.»

◀ ذهنیت شهروندان عربی / گزارش «شاخص افکار عمومی جهان عرب» که در سال ۲۰۱۸ توسط «مرکز عربی تحقیقات و مطالعات سیاسی» منتشر شده است، حاصل اجرای نظرسنجی در ۱۱ کشور عربی (عربستان سعودی، اردن، کویت، عراق، فلسطین، مغرب، لبنان، سوئدان، مصر، تونس و موریتانی) با بیش از ۱۸۸۳۰ نمونه به‌صورت مصاحبه حضوری و چهره به چهره از تاریخ آذر ۱۳۹۶ تا فروردین ۱۳۹۷ است. ۹۰ درصد از پاسخگویان در این نظرسنجی، رژیم صهیونیستی را تهدیدی علیه امنیت و ثبات منطقه می‌دانند. آمریکا (۸۴ درصد)، ایران (۶۶ درصد)، روسیه (۵۷ درصد)، فرانسه (۴۵ درصد)، ترکیه (۳۴ درصد) و چین (۲۸ درصد) در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

◀ افزایش تاب‌آوری با توسعه بنگاه‌های کوچک / نتایج مطالعات نشان می‌دهد؛ بنگاه‌های کوچک با توجه به وابستگی بیشتر به منابع داخلی، برای تأمین سرمایه در گردش و همچنین لزوم پرداخت هزینه‌های جاری با تواتر کوتاه‌مدت، در معرض آسیب‌های شدیدتر در کوتاه‌مدت هستند. با این وصف، آمارها نشان می‌دهند که از مجموع ۲۳،۸ میلیون نفر افراد شاغل کل کشور در سال ۹۷، ۱۵،۴ میلیون نفر در بنگاه‌های بسیار کوچک (۱ تا ۴ نفر) شاغل هستند و در مجموع، حدود ۶۵ درصد اشتغال کشور را همین بنگاه‌های بسیار کوچک تشکیل می‌دهند؛ بنابراین به نظر می‌رسد یکی از اقداماتی که برای افزایش تاب‌آوری اقتصاد ایران باید انجام شود، توجه به رشد این بنگاه‌ها یا گردآوری آن‌ها در قالب زنجیره‌های بزرگ تولیدی است.

◀ امنیت یهودیان بسیار عالی است! / «یهودا گرامی» خاخام ارشد ایران در گفتگو با پایگاه خبری «المانیاتور» درباره جامعه یهودیان ایران اظهار داشت: «امنیت یهودیانی که در ایران زندگی می‌کنند بسیار عالی است و برخلاف اروپا نیازی به حضور نیروهای امنیتی برای حفاظت از مدارس و عبادتگاه‌های یهودیان وجود ندارد. وی تأکید کرد: «چیزی که مهم است این بوده که در ایران مفهومی به نام حملات سازمان‌یافته به یهودیان وجود ندارد.»

◀ احکام بورس (سؤال ۳) / آیا سهامی که از سازمان بورس خریداری می‌کنیم، خمس دارد؟ پاسخ: سر سال باید خمس آن داده شود، چون حکم سرمایه را دارد.